

av intresserade kliniker som Gösta Tibblin.

Högaktuella kapitel om läkemedelsstatistik

Ett kapitel av Hans H Lindén, J Lars G Nilsson och Sten Nyqvist om hur information om läkemedel till förskrivare och allmänhet förändrats under seklet borde intressera de flesta läkare liksom Ingegerd Agenäs högaktuella och översiktliga kapitel om läkemedelsstatistik igår, idag och imorgon. De tre banden är rikligt illustrerade, och för de flesta läsare torde nog bilden av det samlade underlaget som krävdes för registrering av dichlotride 1959 – 2 A4-sidor – vara det som fastnar starkast i minnet. Det som – sett ur en läkares synvinkel – saknas är en genomgång av hur apotekarens yrkesroll och relation till läkaren och patient-läkarrelationen förändrats under seklet samt vilka möjligheter och problem detta lett till.

Intressant och tankeväckande

Sammantaget har alltså Apotekarso-cieteteten lyckats med vad man föresatt sig – att på ett intressant och tankeväckande sätt beskriva hur farmacin har bidragit till och förändrats i takt med utvecklingen i samhället och sjukvården under 1900-talet. Man behöver inte vara intresserad av farmaci för att hitta en hel del intressanta saker i dessa band, det räcker med att ha ett intresse för läkemedlens roll i samhället. •

Dagens kunskap om ångest

Christer Allgulander. **Ångest – klinik och behandling**. 106 sidor. Södertälje: Astra Läkemedel AB, 1998. Pris ca 200 kr. ISBN 91-86327-16.X.

Recensent: Benny Fhager, överläkare, äldrepyskiatri, Sahlgrenska Universitetssjukhuset/Mölndal.

På de sista fyra till fem åren har det för den som följer psykiatriens utveckling blivit uppenbart att allmänpsykiatriens patienter i stor utsträckning har satts på undantag. Många öppenvårdsmottagningar är tamponerade med

långa köer. På många ställen har man allvårdsavdelningar som nästan tenderar att vara någon form av »psykiatrisk slasktratt» och föga värdiga humanistisk och psykiatrisk kultur. Därtill har allmänpsykiatri fått svårigheter med att specialisera sig och för övrigt även organisera sig. Teampsykiatri som ursprungligen var ett stort framsteg har vissa tendenser till byråkratisering och dogmatisering. Det psykodynamiska synsättets genombrott under framför allt 1980-talet har också bitvis förbytts i ett fundamentalistiskt vaktslående kring uppnådda maktpositioner. Men kanske har framför allt allmänpsykiatri haft svårigheter att ta till sig nya forskningsrön inom neurovetenskapen, och det finns också en eftersläpning i att ta till sig kognitiva arbetssätt inom psykioterapin.

Pedagogiska förklaringar

Christer Allgulander är verksam vid Karolinska institutet och har i samarbete med Astra läkemedel givit ut en bok »Ångest – klinik och behandling», där han på ett mycket förtjänstfullt sätt ger bakgrunden till ångestsjukdomarna samt förklarar dessa på ett realistiskt och lättförståeligt sätt. Författaren förklarar ingående att så som psykiatri har utvecklats kommer mycket av ångestbehandlingen att få ske hos allmänläkare, och därför är det mycket angeläget att han med denna bok också vänder sig till dem som möter det stora flertalet av ångestpatienterna.

Författaren har ett pedagogiskt klart angreppssätt, och han förklarar paniksyndrom, generaliserad ångest, social fobi, övriga fobier, tvångssyndrom samt posttraumatiskt stressyndrom.

Christer Allgulander utgår från den enskilde patienten och dennes situation. Boken är hela tiden interfolierad av olika fallbeskrivningar som på ett uttrycksfullt sätt beskriver vad författaren vill uttrycka. Därtill kan sägas att författaren har en förmåga att uttrycka sig på ett enkelt och vardagsnära sätt, så att allmänläkare och andra specialister som läser denna bok inte torde ha någon svårighet att följa och ta del av dess innehåll.

Konsekvent behandlingsperspektiv

Christer Allgulander håller ett klart perspektiv i sin behandling. Det handlar om ett gott patientbemötande, en försiktig medicinering med oftast SSRI-preparat och i vissa fall, dock endast till-

fälligt, bensodiazepiner. Förutom den farmakologiska delen och bemötandet så förespråkar författaren i många fall en psykoterapi av kognitiv beteendetyper.

Författaren är konsekvent boken igenom i sitt perspektiv som beskrivits ovan. Han uttalar sig inte negativt emot ett psykodynamiskt synsätt, utan det handlar mer om att han förbigår denna behandlingstyp, vilket man givetvis kan kritisera författaren för. En svaghet hos boken är att ångestsjukdomar hos äldre egentligen förbigås. Denna patientgrupp är så pass stor och har specifika drag när det gäller ångestsymptomatologi att det borde ha tagits upp.

God översikt över dagens kunskap

Sammanfattningsvis är boken »Ångest – klinik och behandling» en mycket god översikt över nuvarande kunskapsläge beträffande ångestsjukdomar. Boken anbefalls varmt speciellt för den målgrupp författaren angivit, allmänläkare och andra praktiker som möter patienter med ångestsyndrom, men även mången psykiater torde ha stor glädje av att ta del av bokens innehåll. •

Läkartidningen väljer böcker och recenserar

Läkartidningens bokredaktion får då och då in recensioner som kommit till genom att författare eller utgivande förlag, särskilt läkemedelsföretag, vidtalat en läkare att anmäla boken. Sådana recensioner tackar redaktionen nej till. Bokredaktionen väljer ut de böcker som skall anmälas och vidtalar skribenter.

Vi välkomnar tips om nya utländska böcker som är av stort värde för Läkartidningens läsekrets – men tag kontakt med bokredaktionen innan du skriver någon anmälan spontant! Risken för dubbelarbete är stor.

Med hänsyn till det begränsade utrymme som finns för bokanmälningar recenserar Läkartidningen normalt inte skrifter som har anknytning till marknadsföring av företag eller produkter. Om sådant material ger anledning till välgrundad kritik kan den framföras i tidningens debattspalter.